

Razburjenje se še ni poleglo.

IZGREDI V INOZEMSTVU RADI SMRTI SACCA IN VANZETTIJA

Trupli Sacca in Vanzettija bodo vpepelili. — Opu-
stili so prvotni namen, da ju balzamirajo ter raz-
kazujejo po iztočnih mestih. — V vseh evropskih
glavnih mestih so se vršile velike proti-ameriške
demonstracije. — Združene države mirne.

Obrambni komitej je objavil, da bosta trupli Sac-
ca in Vanzettija razstavljeni v Bostonu, nato vpe-
peljeni.

Več kot 150 piketov je plačalo globe v Bostonu,
a šest jih je sklenilo obrniti se na višja sodišča.

Ljudska množica je skušala napasti ameriški
konzulat v Ženevi, a jo je prepadla velika nevihta.

Izgredi in proti-ameriške demonstracije so se za-
vršile v številnih mestih Evrope, Argentine in Av-
stralije.

Okna neke katoliške cerkve v Clevelandu so bila
razrušena vsled eksplozije neke bombe.

BOSTON, Mass., 24. avgusta. — Trupli Nicole
Sacca in Bartolomeja Vanzettija je izročila včeraj
popoldne država Massachusetts bostonskemu o-
brambnemu komiteju, ki se je celih sedem let bo-
ril, da obvaruje pred smrtjo oba obsojenca.

Komitej je definitivno sklenil, da bo razstavil
trupli do nedelje, nakar se bo vršil javen pogreb
na pokopališče Forest Hill, kjer bosta trupli vpe-
peljeni.

Predlog, da se balzamira trupli potom posebne-
ga procesa, da se ju lahko razkaže pod steklom v
glavnih mestih združenih držav, je definitivno za-
vrnil obrambni komitej.

Razmišljajo pa o nadaljnjih načrtih za nadalje-
vanje Sacco-Vanzetti agitacije po tej deželi in po
celem svetu.

Bostonski komitej je objavil pozno včeraj zve-
čer, da je sklenil izročiti pepel Vanzettija takoj po
vpepelitvi njegovi sestri Luigi, ki ga bo odvedla v
New York in nato v London, odkoder bo odpoto-
vala v Pariz in v Italijo.

Pepel Sacca bodo izročili njegovi ženi, o kateri
ni še znano, kaj namerava storiti z njim.

Bostonski komitej pa razmišlja, če naj naroči
nekega dobrega kiparja, ki bo napravil smrtni ma-
ski obeh usmrčenih.

V kratkem bo organiziran nov Sacco-Vanzetti
obrambni komitej, z glavnim stanom v New Yorku,
da nadaljuje z agitacijo, dokler ne bo razkrito
vse delo justičnega departmeta v lovu na radikal-
ce pred sedmimi leti. Namen te agitacije bo po-
skus, da se dokaže, da je obstajala zarota med ju-
stičnim departmetom in sodišče Massachusettsa,
da se iznebijo Sacca in Vanzettija na ta način, da
ju obsodijo umora, katerega nista izvršila.

Prvotni komitej je izdal proklamacijo, v kateri
se glasi:

— Nujna nedolžnost, katero poznamo mi in v
katero verjame ves pravično misleči svet, mora bi-
ti simbol za nadaljevanje boja, da se ne bo nikdar
več prostituiral pravice s predsodki in sar-
ointe-
resi.

ŽENEVA, Švica, 24. avgusta. — Velika ljudska
množica se je pričela včeraj zvečer zbirati pred a-
meriškim konzulatom in oblasti so se pripravile na
nove izgrede. Poklicale so na pomoč vojaštvo, ki
je bilo pripravljeno, da energično zatire vse nemire.

Zvezna vlada v Bernu, zelo vznemirjena vsled iz-
gredov predvčerajšnjim zvečer, ko je bil en človek u-
bit ter so demonstrantje razbili veliko šip na pala-
či Lige narodov, je pozvala oblasti v Ženevi, naj
pokličejo milico za zavarovanje življenj in lastni-
ne ter ob istem času tudi namignila, da bo v slu-
aju potrebe poslala tjakaj redne zvezne čete.

AMERIŠKO VOJAŠTVO "POMIRJA" NICARAGVO

Mornariški vojaki napadeni iz zasede, so ubili dva
"bandita". — Napadeni v džunglji Nicaragve so
Amerikanci vrnili ogenj ter razpršili četo tride-
setih.

WASHINGTON, D. C., 24. avgusta. — Dva
bandita sta bila ubita v severnih džungljah Nica-
ragve dne 16. avgusta tekom nekega spopada a-
meriških mornariških vojakov, — soglasno z spo-
ročilom n a mornariški department. Ameriški
mornariški vojaki niso imeli nikakih izgub.

Seržant Thomas Bruce, povelju-
joč majhnemu oddelku mornari-
ških vojakov v družbi enega čast-
nika in domačega orožništva ter
nekega ameriškega lastnika rudni-
ka, je zapustil Jicaró, namenjen v
Murra, ko so pričeli banditi stre-
ljati nanj in njegove spremljeval-
ce. Banditi so streljali kakih trideset
mož ter so se nahajali v zavetju,
vendar pa so bili razpršeni, ko so
mornariški vojaki vračali ogenj.
Ni se sporočilo, če je bil še kak na-
daljni ubit ali ranjen razven dveh
banditov.

Dogodek se je pripetil v pokra-
jini, kjer je operiral general San-
dino, o katerem pa se domneva se-
daj, da je zapustil deželo. Dočim
so banditske tolpe aktivne v se-
vernih džungljah, je rekel admi-
ral Seller v nadalnji brzojavki na
mornariški department: — Po mo-
jem mnenju je kritična doba "po-
mirjenja" minula. General Mon-
cada, liberalni voditelj, ki je spre-
jel mirove pogoje Združenih dr-
žav za končanje zadnje revolucije,
je pred kratkim pregledal polo-
žaj iz aeroplana ter je mnenja,
da je mogoče bandite premagati in
razpršiti.

Tri hiše porušene vsled dinamita.

CHICAGO, Ill., 24. avgusta. —
Vsled eksplozije dinamita so bile
danes jutraj na zapadni strani
porušene tri hiše. Osem nadaljnjih
hiš je pričelo goreti, najmanj 500
oseb je bilo prepadenih iz stano-
vanj na cesto, in šipe v okrožju več
blokov so bile razbite. V hiši, kjer
se je očividno završila eksplozija,
je imel žganjekuh John Sealife,
zloglasen banditski vođa, in poli-
cija domneva, da je veljal njemu
napad z dinamitom. Tri moške, ki
so se baje nahajali v njegovih pro-
storih, pogrešajo in policija išče
med razvalinami njih trupla.

Senator Wagner proslav- ljen v Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 24. avgusta.
Zvezni senator Robert F. Wagner,
iz New Yorka, ki se nahaja v zvez-
nem glavnem mestu, je dobil iz
svojega domačega kraja. Nastaet-
ten v bližini Wiesbadena sporoči-
lo, da bo po njegovem tamošnjem
prihodu imenovan častnim mešča-
nom. Oblasti majhnega mesteca so
ob istem času objavile, da bodo
proglasile dan njegovega prihoda
za praznik, vendar pa je odvrnil
senator Wagner, da ne more spre-
jeti te časti in da bo vsled tega do-
spel tjakaj prihodnjo nedeljo,
vsled česar bo postal poseben praz-
nik nepotreben.

V zveznem glavnem mestu je
bil senator Wagner gost ameriške-
ga poslanika Jakoba Schurmana
ter številnih znanih trgovcev in po-
litikov.

ZDRUŽENJE VOJNIH ŠOL

Španska je sklenila zdru-
žiti vse svoje armadne
šole. — Skrčiti hoče vo-
jaške izdatke. — Mir v
Maroku je ojačil prora-
čun.

MADRID, Španija, 24. avgusta.
Kot del splošnega načrta, da se
skrči armadne izdatke, je sklenila
vlada kombinirati pet vojaških
akademij v eno splošno šolo, ki bi
odgovarjala West Pointu ter bi
bila v Saragozi.

V tej šoli bodo bodoči španski
častniki deležni splošnega izvež-
banja tekom prvih treh let, nakar
bodo odposlani drugam, da se spe-
cijalizirajo za službo, katero si
bodo izbrali. Svota 7.270.000 peset
je bila določena za zgrajenje in o-
premo akademije.

Španske vojaške šole so bile te-
kom zadnjih dvet let zaprte za no-
ve dijake in ta korak so vzpizorili,
da se napravi prostor za veliki pre-
bitek častnikov, ki že obstaja. Ta
prebitek, ki je pomenjal veliko
breme za zakladnico, je sedaj že
skoro popolnoma absorbiran.

Prvikrat v zadnjih osemnajstih
letih je preživela Španija skoro
celo leto brez resnih bojev v
Maroku. Tamošnja pozicija izgle-
da sedaj precej solidna in uradni-
ki zro z zadovoljstvom na izbolj-
šanje finančnega položaja.

Prejšnji deficit je bil posledica
neprestanih vojaških operacij. Ge-
neral San Gurjo, vrhovni povelj-
nik sil v Afriki, se mudi sedaj v
Madridu ter se posvetuje glede vo-
jskega položaja v Maroku. Špan-
ska avtoriteta prevladuje skoro
vsepopoldne v ozemlju, ter se domne-
va, da se ne nahaja več kot tri ali
štiri tisoč pušk v rokah vstajev.

Vlada namerava poslati domov
čete, z izjemo domačih zborov in
onih, ki so stalno prideljevali Ma-
roku. Pričakuje se skorajšno po-
mirjenje par plemen, ki se še niso
udala. Pričeli so z konstrukcijo
cest in drugih javnih del in v krat-
kem bodo poslali v rifske zemlje
moderne poljedelske stroje.

Princ Jurij se je hotel ba- je usmrčiti.

DUNAJ, Avstrija, 24. avgusta.
Iz Beograda poročajo, da je vpi-
zoril prejšnji prestolonaslednik,
princ Džordž samomorilni poskus,
tekom katerega se je baje resno
poškodoval. Zdravniki baje komaj
upajo, da bi ostal pri življenju.

Jurij, starejši brat jugoslovans-
kega kralja, se je odpovedal 1909
pravici nasledstva na prestolu. Bil
je ranjen v vojni ter je od tedaj
naprej vedno bolehen ter stalno
pod zdravniškim nadzorstvom.

Odšla sta v klet ter zapazila, da
so opeke pod lesom izgledale kot
da so bile pred kratkim premak-
njene. Poklicala sta Osborna, poli-
cijskega načelnika iz Streatora.
Policija je pričela kopati pod ope-
kami.

Nasli so truplo, oblečeno le v
spodnje perilo in nogavice. Ležalo
je z obrazom navzdol v plitvem
grobu ter imelo dve odprtini v
glavi.

Zagluš paša umrl.

LONDON, Anglija, 24. avgusta.
Neko poročilo iz Kajire javlja
smrt Zagluš pašo, predsednika
egipčanske poslanske zbornice, vo-
ditelja nacionalistov in zagovor-
nika neodvisnosti Egipta.

BERLIN ZMEDEN RADI WALKERJA

Župan glavnega mesta v Nemčiji je odklonil obisk
pri banketu v hotelu, ki noče razobesiti republi-
kanske zastave. — Ameriški klub skuša uvelja-
viti kompromis.

BERLIN, Nemčija, 24. avgusta. — Radi tako-
zvanega nedomoljubnega stališča velikih berlinskih
hotelov, ki niso hoteli razobesiti narodne zastave
na nemški ustavni dan dne 11. avgusta, se župan
Walker iz New Yorka najbrž ne bo mogel sestati
z berlinskim veležupanom Boessom na banketu
Ameriškega kluba v hotelu Kaiserhof v četrtek
zvečer.

Nezavedajoč se dejstva, da so
berlinski občinski uradniki spre-
jeli politiko bojkotiranja berlin-
skih hotelov, ki nočejo razobesiti
narodnih zastav na narodne praz-
nike, je naslovil Ameriški klub
povabilo na vrhovnega župana
Boessa, ter ga prosil, naj pris-
stvi je javnemu banketu, ki se bo
vršil na čast županu mesta New
Yorka.

Berlinski veležupan je dvorljivo
odvrnil, da bi rad prisostvoval, da
pa je to nemogoče njemu in nje-
govim tovarišem vsprico politike,
ki je bila sprejeta.

Včeraj so se pričeli pogajanja
med eksekutivnim komitejem Ame-
riškega kluba in berlinskimi urad-
niki, na temelju katerih bo mogo-
če veležupan Boess mogoče vendar
privolil v to, da prisostvoje banke-
tu. Ameriški klub je obljubil, da
bodo črna, rdeča in zlata zastavo
nemške republike gotovo razobesi-
li poleg ameriške zastave na zido-
vih banketne dvorane. Klub je tu-
di objavil, da bo skušal napotiti
hotel Kaiserhof, da bo razobesil
nemško republikansko zastavo z
ameriško zastavo ob vhodu v hotel
v četrtek zvečer.

Uprava hotela je obljubila po-
svetovati se z zvezo berlinskih ho-
telirjev ter objavil jutri svoj
sklep.

Ta zveza je objavila edikt, da
ne smejo berlinski vodilni hoteli
razobesiti republikanske zastave
na ustavni dan, "ker se noče zveza
umešavati v politiko". Zveza je
pri tem opozorila na slavno kon-
troverzo med pristaši republikan-
ske in hohenzollerske zastave, ki
je že stala urad enega nemškega
kancelarja.

Župan Walker bo dospel danes
jutraj v Berlin na Friedrichs-
strasse železniški postaji, kjer ga
bodo sprejeli zastopniki zvezne
vlade ter ameriškega poslanstva.
Berlinski komunistični popoldan-
ski list Die Welt am Abend je po-
stal skrajno sarkastičen vsrpiro
nameravanega banketa po ravno-
kar završeni eksekuciji Sacca in
Vanzettija v Massachusettsu.

— Nešteti milijoni obžalujejo
izgubo dveh svojih bratov, — pra-
vi list z ogorčenjem, — in groza

BYRD SE BO REVANŽIRAL

Poveljnik Byrd bo odve-
del francoskega trgo-
vskega ministra Boka-
nowskega po zraku v
Canado v novem Ford-
ovem aeroplanu.

CURTISS FIELD, L. I., 24. av-
gusta. — Poveljnik Richard F.
Byrd bo poletel tekom jutrajšnje-
ga dne z Maurice Bokanowskim,
francoskim trgovskim ministrom
v najnovejšem Fordovem Stout
vsemetalskem aeroplanu v Toron-
to, Canada.

Bokanowski, ki bo dospel v New
York s parnikom France kot na-
čelnik civilne avijatičke v Franci-
ji, je bil oficijelni gostitelj povelj-
nika Byrda ob zaključku trans-
atlantskega poleta slednjega. Ko
je Byrd pred kratkim izvedel, da
želi biti Bokanowski v Toronto
dne 24. avgusta, ob otvorjenju let-
nega sestanka canadiske Bar Asso-
ciation, da pa bo najbrž zavlečen
odhod iz Francije preprečil ta na-
men, je takoj storil potrebne ko-
rake, da pomaga svojem gostite-
lju.

Fordov Stout vsekovinski aéro-
plan je dospel semkaj včeraj po-
poldne in danes bo izvršen polet v
Toronto.

Nova nemška kamera.

WASHINGTON, D. C., 24. av-
g. Pred kratkim je bilo v Nemčiji iz-
umljena in patentirana iznajdba,
ki omogoča 48.000 fotografskih po-
snetkov v eni sekundi. Ta nova iz-
najdba bo prav posebne važnosti
pri znanstvenih raziskavanjih.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati,
da poskrbimo v stari domovini izplačilo osnaženega snezaka, bodisi v dinarjih ali lirah. Po-
datki so veljavni do predkisa, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dyomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo ko-
rist in našo zanesljivo ter točno potrebo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.40	Lir.	100 \$ 6.10
Din.	1,000 \$ 18.80	Lir.	200 \$ 11.90
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir.	300 \$ 17.55
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir.	500 \$ 28.75
Din.	10,000 \$ 182.00	Lir.	1000 \$ 56.50

Za polikrate, ki prejemajo Dinarje ali pa Dinarji in Lir
dovoljnim posredovanjem primeren posred.

Nakupite po brežnovem glavnem kvartalu v naših bankah in
režimno na stroju št. —

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, NEW YORK, N. Y.

Posebni po- datki.

Priljubljen na izpla-
čila ameriških delar-
jev v Jugoslaviji in
Italiji znače kakor
sledi: s s \$25, ali
manjši znesek 75 cen-
tov; od \$25. naprej
od \$200. po 2 cen-
ta od vsakega dolazja.
Za vsake svote po gl.
umaznem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers.
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za tuzemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčijo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališe naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ZLAHTNA GOSPODA

Včerajšnje časopisje je objavilo dvoje značilnih poročil, tikajočih se takozvane "zlahtne" gospode.

V Londonu je napovedal bankrot in se hotel usmrtiti markij of Hertford, ki je bil svoječasno poročen s Thawovo sestro Alico. (Thaw je tisti ameriški milijonar, ki je ustrelil ljubimca svoje žene in so ga izvedenci vsikdar proglasili za blaznega, kadarkoli mu je hotela ameriška justica zaviti vrat.)

Z Dunaja pa poročajo, da si je hotel vzeti življenje bivši srbski prestolonaslednik Džordže. Težko se je obstrlel, toda zdravniki upajo, da ga bodo ohranili živega.

Zlahtna gospoda hoče biti še vedno nekaj drugega kot so navadni ljudje.

Zlahčici skušajo navadne ljudi prekositi v tem ali onem oziru.

O markiju Hertfordu poročajo, da je hotel biti vse naenkrat: — vojak, igralec, pisatelj, žurnalist, farmar, plesalec in vinski agent.

To je preveč za navadnega človeka, kam šele za markija.

Bivši srbski prestolo naslednik Jurij, je bil pa samo babjek, kar tudi ni poseben kredit za člana zdrave in pristne narodne familije.

Tako dolgo je zahajal v Pariz in v Nico, da mu je francoska bolezen zlezla v možgane.

Na francoski boleznii trpe tudi skoro vsi jugoslovanski državniki, toda hvala Bogu — le v političnem zmislu.

To je ozdravljivo, dasiravno ima lahko včasih hude posledice.

RAZOČARANI GENERALNI MAJOR

Generalni major angleške armade, Morris, je rekel.

— Kar naravnost, brez ovinkov vam povem, zakaj sem vstopil v angleško armado. Nikdar se nisem zavzemal za vojno, pač pa vedno za mir. In rečeno je bilo, da je miru le tisti deležen, ki je na vojno dobro pripravljen. To je pa res le v gotovem oziru.

Država, ki se temeljito in dobro pripravlja na vojno, ima presneto hitro tisto, na kar se je pripravljala.

— O tem sem se uveril tekom svojega dolgega službovanja.

PROHIBICIJA V JUGOSLAVIJI

Ni sicer še uveljavljena, toda toliko so dosegli suhači, da morajo biti tiste dni, ko se vrše volitve, zaprte vse oštarije in vse kavarne.

Oziroma, če so odprte, ne smejo kavarnarji in birtje drugega točiti kot belo in črno kavo, pašarete in vodo.

Zadnje volitve so se vršile v znamenju te zapovedi oziroma prepovedi.

V nekem slovenskem trgu je doživela demokratska stranka občuten poraz.

Poraženemu ni nič kaj prijetno pri sre in neprestano stika, kje bi dobil priliko za maščevanje.

In poraženi kandidati so brskali, dokler niso izbrskali zanimivega računa, ki je bil predložen po volitvah okrajnem načelnstvu nasprotnne stranke:

120 sodčkov piva; 300 litrov vina; 20 litrov žganja; petsto porcijonov guljaža ter več tisoč cigar in cigaret.

Vsak račun je treba poravnati.

Tudi ta bo poravnana.

In stranka, ki je prišla h koritu, ga bo poravnala z veseljem.

Rojaki, spominjajte se nesrečnih slepcev ter darujte za Slepški Dom v Ljubljani!

PETDESETLETNICA GRAMOFONA

Te dni je minulo petdeset let izza časa, ko je slavni iznajditelj Edison iznašel gramofon. Na sliki vidite Edisona in govornika dr. New Jersey Moora, ko ogledujeta prvi aparat.

Novice iz Slovenije.

Himen.

Te dni sta se poročila v evangelijski cerkvi v Ljubljani dr. Charrier, odvetnik iz Pariza in Vera Hočevarjeva, hčerka zdravnika dr. Hočevarja iz Domžal.

— Poročil se je Fran Gorup, učitelj, z Vavpotovo, učiteljico iz Slovenjgradca.

Brezsrčen ljubimec.

Šele 19-letni zidar Josip Beljak iz Arclina pri Vojniku je začel ljubavno razmerje z nekim dekletom, ki se mu je končno udalo. Komaj pa je zaslutil, da postaja mati, mu je bilo očetovstvo mučno ter se ga je skušal otrestiti na vse moguče načine. Prigovarjal je svoji bivši ljubljenci najprej, da navede kot očeta koga drugega. Ko se mu te ni posrečilo, ji je pozneje grozil ter jo s pestmi suval v trebuh z namenom, da bi povzročil odpravo ploda. Ko se mu tudi to ni posrečilo, jo je počakal na binkošni pondeljek zjutraj ob potu proti cerkvi. Ko sta se sešla, ji je s samokresom zastavil pot ter ji grozil, da jo umori, ako vztraja pri svoji trditvi. Ko vse ni nič pomagalo, je je trikrat udaril z revolverjem po trebuhu s tako močjo, da je naslednjega dne — dva meseca pred iznošenjem — porodila. Imel je kljub temu smolo, ker je otrok ostal pri življenju. Pred okoliškim sodiščem v Celju se je brezsrčen zagovarjal s silobranom, kar mu pa ni pomagalo. Dobil je dva meseca težke ječe.

Strasna toča v Savinjski dolini.

Iz Žaleca poročajo: Komaj nas je še le prestrašila vest o veliki škodi, ki jo je povzročila toča na Bizelskem že je le-ta obiskala tudi nas. Razsajala je jugozapadno in severozapadno žalskega trga ter uničila hmeljišča. Padala so kakor jajca debela zrna in zjutraj so bile vse brazde polne polnozrelih hmeljevih kobil. Hmeljarji ki imajo okoli Vrbja in proti Gotovljam hmeljišča, trpijo ogromno škodo.

Ista usoda je prizadela tudi občino St. Peter v Sav. dolini. Nepoškodovana pa so ostala hmeljišča vzhodno žalskega trga.

Smrtna kosa.

V starosti 72 let je umrl ugledni posestnik in gostilničar v Leskoven pri Krškem Franc Lavrinšek.

V Globokem, v občini Marija Gradec, je umrla Lujiza Reitter, bivša posestnica termalnega kopališča v Rimskih Toplicah v 81. letu starosti.

— Dne 9. avgusta je umrla v Ljubljani 70 let stara posestnica Kristina Simsa.

— V Litiji je umrl Josip Mešek, v lepi starosti 79 let. Pokojnik, imovit posestnik in gostilničar, si je za Litijo in ves okraj pridobil velike zaslugе, ki mu ohranijo trajen spomin.

Strasen samomor v plamenih.

V soboto, 6. avgusta, je slikar Frane Golinar v Vneji vasi pri Ljutomeru na neobičajen način izvršil samomor. Bil je oženjen in je stanoval pri svojem očetu, kovaču Francu Golinarju. Oče ima hišo in kakih pet oralov zemlje. Pri hiši se je bolj slabo gospodarilo. Zato je prišlo do pogostih prepirov med očetom in sinom. V soboto sta bila oba zaposlena pri posestniku Ostercu, kjer sta se med delom prepirala. Okoli 11. se je sin napram očetu izrazil, da bo hišo zažgal.

In res so ga okoli 14. ljudje videli hoditi okoli hiše, medtem, ko drugih domačih ni bilo doma. Kmalu nato je začelo goreti na hlevu. Ogenj se je naglo razširil in uničil tudi hišo z gospodarskim poslopjem. Na lice mesta je prva priletela požarna bramba iz Bučevceve in takoj za njo iz Stare nove vasi. Radi pomanjkanja vode je bila njihovo delo oteženo. Vsekakor pa sta obe brizgalni stopili v akcijo, z nevrjetno naglico in se je na obeh straneh pokazala izredna izvežbnost gasilcev. Posebno uni iz Stare nove vasi so potrebovali komaj 5 minut, da je brizgalna začela delovati.

Ko je brizgalna iz Stare nove vasi pustila vodo na hlev, se je gledalec nudi grozen prizor. Izpod tlečega sena, ki je bilo na hlevu, so se pokazali ostanki človeškega telesa. Navzoči so v njem takoj spoznali osundjenega sina Franca. Odgorela mu je do polovice leva roka in leva noga. Glavo pa je imel zavito v vrečo, tako da je del las ostal nedotaknjen. Iz lege trupla je sklepiti, da je najprej zažgal seno in slamo, ki je bila na hlevu, nato si glavo zavil v vrečo, se zaril v seno in tako čakal na smrt. Na njem ni bilo najti nobenih znakov nasilnosti, ki bi dali domnevati kaj drugega. Način samomora da mnogo sklepiti na trdno voljo samomorilec, ki si je pri zdravem telesu pustil odgoreti posamezne ude, kajti smrt gotovo ni takoj nastopila.

Malo neprimeren je bil pač način, kako se posprabili ostanke tega nesrečnega. Ker je bil vsak sum kaznjivega dejanja izključen, so ga na hlevu položili v rakev in ga takoj odpeljali v mrtvašnico v Krizevec. Od domačih ga nikdo ni hotel niti pogledati. Nobena solza ni potekla za nesrečnikom, pač pa je bilo slišati mnogo neokusnih opazk od navzočih gledalcev. Odpeljali so ga kot pogubljenca in zavrnjenca, za katerim se ni orosilo nobeno oko, četudi je bil kristjan. Toda kdor misli človeško, je vendarle čutil s tem nesrečnikom, katerega so slabe domače razmere gnale v obup in prezgodnji grob. Star je bil 31 let, zapušča ženo in tri otroke.

Ako že imate pri nas vlogo, Vam izstavimo za tak sklad novo knjižico, tako Vam bo lažje opazovati, kako se povečuje kupček in kako se približujejo Vam še počitnice.

TEKOM letošnje pomladi in poletja ste želeli marsikateremu Vaših prijateljev vesele počitnice in srečno pot v stari kraj. Ti, ki so se med tem vrnili Vam vedo povedati, kako lepo je tam, ako se pride na obisk kot "Amerikanec".

Vsak si želi tak obisk, da vidi po večletni odsotnosti zopet rojstno grudo in preživi v družbi domačih nekaj prijetnih tednov.

Za potovanje, ki stane več sto dolarjev, je treba štediti precej časa. Delavec si pa more prihraniti denar le, ako izloči od redne plače gotov znesek za gotov namen. Zato je priporočljivo, da zлага za vsak namen dolarje na poseben kupček, dokler se jih ne nabere zadostno število.

Ako že imate pri nas vlogo, Vam izstavimo za tak sklad novo knjižico, tako Vam bo lažje opazovati, kako se povečuje kupček in kako se približujejo Vam še počitnice.

Obresti po 4% tudi nekoliko pomagajo, zlasti ker jih računamo od začetka vsakega meseca naprej.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Dopis

Peter Zgaga

S pota, lastnika žage in tovarne za zaboje. Meseca maja sem zapustil divno je. Sedaj je izven pevarnosti. Colorado ter se začasno preselil v Na Chisholm, Minn. boleha rojakinja Petrič že celo leto. Zdradelu te dežele, ki je poleti jako vila se je v Duluthu v bolnišnici, sedaj je pa na domu svoje družinje, posebno iz okolice Ely in ne, kjer ji zlasti mlada hčerka Towera. Tower ima svetovnoznano ljubo streže.

Vermillion jezero s 300 otoki, na katerih so male kočice, vile, ali pa veliki hoteli. Letoviščarji prihajajo se modri blizu in daleč. Tudi v bližini Ely so lepa jezera in krasni naravni parki. Ko človek hodi tu okrog, se spomina naših prednikov, s kakimi težavami so se morali boriti. Spominjam se blagopokojnega Buha, ki je potoval bodisi peš bodisi v malem gozdarskem vozu od kraja do kraja in obiskoval razne indijanske družine. Med Towerom in Ely je jezero Bernside, kamor je pokojnik mnogokrat zahajal. Da, časi so se izpremenili. Tudi dandanes prihajajo sem mladi misijonarji, toda le na dobre čase. Poleti je lepo tukaj, toda, ko pritisne zima, začno pokati drevesa in stene lesenih hiš od mraza.

Zadnje čase se je precej pisalo o veseljah in dobrotah, ki so jih bili nekateri deležni v Minnesoti. Jaz bom pa opisal par drugih stvari. Na Ely sem obiskal prvaka Mr. John Kapša, odličnega trgovca in enega tamošnjih prvih naseljenec. Možak je že dalj časa bolan. Bolna je tudi njegova soproga. Razveselilo me je, ker se obema obraca na bolje.

V Tower Minn. sem obiskal prvega tamošnjega priseljenca Mr. Jakoba Skalata. Po nerodnosti nekega rojaka se je ponesrečil z avtomobilom, ter se precej poškodoval na prsih. Tudi njemu se obraca na bolje.

Rojak Mr. Zohée se je podvrzel operaciji in jo je srečno prestal. Operirana je bila tudi soproga Mr. Antona Gernika, trgovca ter so

Pozdravi!

Matije Pogorelec.

Naročajte se na "Glas Naroda"

Znana in dokazana stvar je, da ljudje, ki imajo v sebi dobro razvit čut za humor, nimajo posluha. Tudi slavni ameriški humorist Mark Twain ga ni imel.

In vsled tega so se mu vsi čudili, ko je začel nekoč pripovedovati:

— Ej, tistega časa ne bom nikdar pozabil, ko sem spremljal svojega očeta na klavirju?

— Vi in klavir? — so se mu čudili.

— Čakajte, da vam povem. To je bilo tako. Kot vam je znano, je imel moj oče malo hišico na bregu reke Mississippi. Neke noči je reka strahovito narasla. Ko smo se prebudili, je bilo v sobi vode do kolena. Oče me je potegnil iz postelje in planila sva na prosto. Oče se je oprijel nekega zaboja, jaz sem pa zagledal velik starinski klavir, ki je plaval po reki. Hitro sem se skobacal nanj. In tako sem spremljal očeta na klavirju navzdol po Mississippiju, dokler naju niso rešili. Rečem vam, tistih trenutkov ne bom nikdar pozabil.

Rojak se je opravljal v Evropo. Samo na obisk, seveda. Na parnik ga je spremljala žena in ob slovesu britko jokala. On jo je tolažil kot je vedel in znal.

Toda ona je jokala in jokala. Oči je hotela izjokati.

— Tak nikar ne jokaj no. Res, da mi bo dolgočas, pa si bom že pomagal. Ni zlojede, da bi ne dobil kake babe v Evropi...

Ženske so iznajdljive. Prijateljica je pripovedovala prijateljici: — Včeraj sem bil v parku. Ponesreči sem sedla na sveže pobarvano klop in si vso obleko zamazala. Danes mi je moral mož kupiti novo obleko.

— To je pa nerodno, — ji je odgovorila prijateljica. — Tudi jaz sem namenjena v park. Povej mi, kje je tista klop?

Mlada punca je privedla svojega fanta na dom ter ga predstavila očetu in materi. Oba oče in mati, sta bila še razmeroma mlada.

Ko so se nekaj časa pogovarjali, sta se odpravila fant in punca v kinematograf.

— No, kako ti ugajajo moji starši? — ga je vprašala.

— Fina človeka sta. Prav vesel sem, da sem se seznanil z njima.

— Komu sem podobna: očetu ali materi?

— Lasje in oči imaš očtove. In tudi usta in sploh vse obraz. Noge imaš pa skoro tako lepe kot tvoja mati.

Neki newyorški profesor je dogljal, da so poročeni moški dosti bolj iznajdljivi kot pa sameci.

Kaj takega ni bilo treba prav nič posebno dolgo doganjati. Kam bi pa prišli, če bi ne bili iznajdljivi!

Hčerka se je odpravljala na ples.

Pred odhodom jo je mati natančno pregledala in rekla:

— Vse bi bilo, toda ustnici si si malo preveč namazala.

— O, — je odvrnila nadebudna hčerka, — do jutri zjutraj bo vse prešlo.

Iz nekega južnega mesta poročajo, da je tamošnja sodnica obsodila nekega mladega človeka na trideset dni zaporu, ko je pa kazen prestal, se je poročila z njim. Človek ima pa res smolo.

— Ali si to poletje napravil kak izboljšanja na farmi? — so vprašali farmerja.

— Da, — je odvrnil, — skedenj sem prekrstil v garažo, mestni izletniki so pa plačali botrinjo.

Prohibicijski fanatizem in kulniški metode grede roko v roki.

To ugotovilo je podal zvezni senator države Maryland, Bruce.

Možak ve, kaj govori.

Stvari, ki se dogajajo po raznih južnih državah, so najboljši dokaz za to.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

IVAN BALOH:

MATERI

Nekega jutra je prišel k meni mlad vojak v polni vojaški opravi. Imel je na glavi težko železno pokrivalo, na hrbtu vojaško puško in v torbi ročno — seveda leseno — granato. Prišel je samo od vaj. — Imel je srčno prošnjo in prosil je za prijazno uslugo, da bi smela njegova mati na moj naslov poslati kak zavoj, ker bi ga tako bolj gotovo in pa preje prejel, kot pa po vojni pošti, posebno ker se vedno mejavajo in se veliko zavojev izgubi.

Rad sem ustregel njegovi želji. Dal mi je naslov svoje matere in pokazal svojo adresu v vojaški knjižnici.

Bral sem: "Franz" — "Ne", mi je vmes posegel. — "František sem." — Bil je zaveden Čeh. To mi je dopadlo.

Čez teden dni je že prišel mal zaboječ — in vojak ga je bil zelo vesel.

Povedal mi je sam, da ni toliko vesel, čigar et in drugih stvari, ki mu jih mati pošilja, tudi ne tega, da je tako hitro prejel, ampak da ga njegova mati noben teden na pozabi — to mu lajša vse trpljenje in pomanjkanje.

Prišli so še trije ali štirje zavoji — potem pa je prišel nenadoma ukaz za odhod na fronto.

Poslovil se je, zahvalil se lepo za uslugo ter prosil, če pride še kak zavoj zanj, naj ga pošljem za njim.

Seveda sem obljubil — in odšel je.

In res je prišel še eden. Odposlal sem ga na naslov, ki mi ga je pustil — zavoj je prišel nazaj. Tedaj sem čakal obvestila.

NAZNANILO.

Zadnje dni junija me je zapustila žena in vzela s seboj tudi sina, po katerem mi je žal. Če kdo ve kje je, naj mi poroča, ali pa se sama oglasi. — Andrej Kern, P. O. Garrison, W. Va. (2x 25,26)

NAPRODAJ POSESTVO

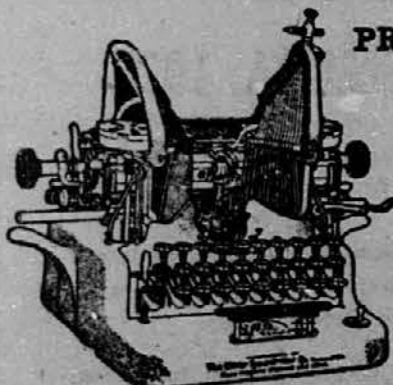
v vasi Turen, štev. 2, okraj Kočevje, obstoječe z njiv, travnikov in polja vse v bližini dobrega poslopja. Za podrobnosti se obrnite na: John Kobetisch, 39 Erven Ave., Irvington, Newark, N. J. (2x 24,25)

Z R T E V U M R L

Ne zanemarjajte malih bolečin in bolezni. Nekega dne boste lahko spoznali, da se je mala bolečina razvila v hudo bolezen. Pazite pravočasno.

V več slučajih so te bolezni in bolečine preteča znamenja, da so začele ledice pogledati za ime Gold Medal na vseh v zlati škatli. Zavrnite nadomestila. V prvotnih lekarnah 35c, 75c, \$1.50.

GOLD MEDAL
HAARLEM OIL
CAPSULES

OLIVER PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Tako lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite z vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

POSEBNA PONUDBA NAŠIM ČITATELJEM

PRENOVLJEN PISALNI STROJ "OLIVER"

Model 9.

\$25.—

8 strošico za slovenske črke č, š, ž

\$30.—

in da je vedno pil. Prišla je usmiljena. Vprašal sem jo, zakaj je tako jezen.

Rekla je: "Nocoj so mu odrezali nogo v stegno, izgubil je mnogo krvi in ima silno žejo."

In res sem videl, da leži desna noga na rumenem platnu in da o deja različno pada od leve noge.

Natakar — sem si mislil — si bil. Nekdaj si hodil oziroma letal od mize do mize, natakal si drugim — sedaj je pa tebi natočena kupa bridkosti, ki je nikdar ne boš izpil.

Grem naprej. Tam je stala gospa, črna oblečena, pri vojaku, ki je umiral.

"Ga poznate?" vprašam.

"Ne." "Jaz tudi ne."

"Prišla sem le obiskat trpeče vojake."

"Jaz tudi."

In midva sva se ločila —

Ona je odšla po preprogi tiho domov, jaz pa sem storil še dva koraka naprej.

Pogledam na črno tablico. Tam je bilo zapisano z belo kredo:

Franz...

Obstal sem.

Prva moja misel je bila — to ni oni, to ni František.

Njegov ni bil ne obraz, ne usta, ne oči — le lasje so bili njegovi.

Še enkrat pogledam na tablico. Ime je bilo pravo.

Toda morda je kdo drugi, saj jih je veliko enakih imen.

Pokličem sestro.

"Kaj je temu vojaku?"

"Prestreljena prsa ima. Ne bo dolgo, še par ur, kri bljuva."

"Ali ni nobene pomoči več?"

"Nobene. Krogljo ima v pljučih. Molčala sva. Oni ni vedela, da ga poznam."

Sestra je sama tiho začela: —

"Ampak zanimiv je. Neko pismo ima za svojo mater, tišči ga na prsih in ga ne da od sebe. Ko je prišel v bolnišnico in je bil še pri zavesti, me je prosil, če tukaj umre, naj njegovo pismo pošljem njegovi materi. Rada bi to storila, ampak kuverta nima naslova, kam ga hočem poslati? Zanimivo je tudi to, da je pismo prestreljeno. Sodi, da ga je krogla predrila, da ga je nosil na svojih prsih, preden ga je oddal."

František je ležal mirno, le hropel je. Obraz blede, oči brez svetlobe in moči, ustnice so se odpirale, kot bi hotel nekaj povedati, a noben glas ni prišel iz njih. Upel je oči v mene in jih zopet zaprl. Ustnice so se mu tresle bolečin in nad njim je bila kakor pošast kapljica rdečice, strnjene krvi.

Hotel sem se posvetiti po tistem pismu, pa sem si mislil: To je njegov najdražji zaklad, morda pa ni — on? In če ga vzamem — in se zmotim?

Tedaj je pa nenadoma globoko vzdihnil, posegel pod pazduho, s tresočo roko z neko neusmiljeno močjo zagrabil pismo in mi ga z odprtimi očmi podal.

Odprl sem ga hitro. Kuverta je bila sicer bela, a naslov v pismu, kam naj se pošlje, je bil pravi.

Bil je — František.

Takrat pisma nisem prebral, ga nisem mogel.

Sodim, da me ni poznal.

Sodim, da bi bil pismo oddal vsakemu, ker je neka teža ležala na njegovih prsih.

Križ sem mu dal na čelo — in odšel.

On pa je oči zaprl — menda za vedno.

Ob svitu električne luči sem bral pismo in razbral iz njega tole:

Maminka! Dali so nam odpočitek par ur. Te minute porabim, da pišem Tebi. Pravijo, da nas čaka jutri napad na Monte S. Gabriele. Zdi se mi, da bo ta gora moja smrt in moj grob. Drugi okoli mene poznajo, vpijejo in — jaz pa sem se vedel na kamen, dejal kamn

DAWES IN SMITH

Kot bodoča predsed. kandidata prideta vpoštev podpredsednik Dawes (za republikansko stranko) in newyorški governor Smith (za demokratsko stranko).

na noge, da Ti pišem. Tri stvari te lepo prosim: Odpusti grehe moje mladosti! Zdaj sem ves Tvoj, pozabil sem na vse, ker zdaj šele vem, kaj je — mati! Skrb za moje čebele, to so bile moje ljubljene nekdanje, a zdaj pa frčijo druge okoli mene. Zalivaj mojim krizantemam. Ti si ljubila rdeče, jaz bele. Zalivaj belim, rdeče si ohrani, meni pa pošlji belih — na moj grob. Ne morem in ne smem več. Kliče me povleče.

Priporoči me Mariji Čenstohovski. Morda se še vidiva! Gde domov muj!

František.

Sredi pisma je bila precejšnja luknja, ozganega papirja in tistega nisem mogel razbrati.

Nimam navade brati v časopisih zapisnika umrlih.

Tiste dni sem pa bral natančno imena vseh.

In že čez dva dni sem bral med umrli: František Porynka, peče.

Pismo sem poslal materi.

Bog ve, če ga je prejela.

Bog ve, kaj je občutila, ko je videla črno obznan prostor na njem in —

Bog ve, če bodo bele krizanteme cvetele, bledele in vtele na njegovem grobu.

Odprava smrtnih kazni.

KODANJ. Dansko, 24. avg. —

Justični minister Rytter namerna vložiti v parlamentu osnutek postave, s katero naj bi se odpravila smrtna kazen. To bi bila le postavna ugotovitev navade, ki je uveljavljena v Danskem že številna leta.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Pishler, Ely, Minn.

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobene vmešavanja v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno deset sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za bolnišnično podporo, poškodbe in smrtnino. Citajte njeno glasilo "New o Debo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratški podporni organizaciji JSKJ.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Razvoj Kinematografske industrije.

Konec.

Istočasno so taki sloviti kinematografični igralci, kot Mary Pickford, Charles Chaplin in Douglas Fairbanks, postali ravno tako znani kot najbolj popularni igralci "base-ball-a". Po uspehu filma "Birth of a Nation" so ti igralci, kakor tudi Lillian Gish, ki je zaslovela ravno po tem filmu, nastopili v vrsti slik v dolgi osmi, desetih in celo dvanaštih motovih. Druga vrsta slik, ki je postala popularna, je bila serija (serial) slik, predstavljajoča dolgo povest polno živahnih avantur v mnogih delih. Navadno je vsaka posvetna slika končala ravno v najbolj zanimivem trenutku, da se nadaljuje prihodnji teden, in tako dalje čez dolgo vrsto tednov.

II.

Pred l. 1908 ni bilo resnično velikih kinematografičnih družb s trdnim finančnim ozadjem. Tedaj pa je Adolph Zukor, rojen na Ogrskem, Carl Laemmle, rojen na Nemškem, in drugi magnati ustanovili svoje družbe in ustvarili organizacije na solidni in trgovski podlagi. Oni, ki so bili v gledališkem poslu in ki so torej smatrali kinematograf kot novotarijo, za katero bo občinstvo kmalu prestalo noreti, so sedaj sledili primeru teh podjetnih pionirjev, ker je potreba po dolgih slikah postala čim dalje večja, so tudi gledališča, ki so jih razkazovala in imela vedno nove slike, začela prinašati izborni dobitek. Priljubljenost najbolj popularnih igralcev je imela za posledico, da so njihove plače vedno bolj poskočile do višin, o kakršnih nikaj gledališki igralci niti ni sanjal pred kratkim časom.

Gledališki govoreci oder je vporabil nekoliko tisoč let za svoj dosedanj razvoj. Kinematografična gledališča pa je v samih dvajsetih letih doseglo skoraj enak razvoj. Zgradila so se velika in manjša kinematografična gledališča v mestih in tudi v najmanjših naselbinah. Tako po vojni so se v kinematografični industriji izvršila velika združenja družb v večje skupine. Velike kinematografične družbe so spoznale, da morejo se boljše uspešiti, ako se združijo. Najbolj značilna je morda združitev Metro, Goldwyn in Mayer družb, ki tvorijo sedaj eno samo veliko podjetje, katero izdeluje približno šestdeset programskih slik na leto poleg sto tisoč manjših slik. Kaj takega ne bi bilo mogoče doseči brez velikega aparata in velikih kapitalov. Za eno samo sliko, kot je "Ben Hur", se je potrosilo štiri milijone dolarjev.

Z razvojem kinematografske industrije je nastala navada najemati veliko število takozvanih "extras", igralcev-dni, narjave za nastope velikih mas in za manjše vloge. Družbe z igralci se dostikrat podajo na izlete celo v daljne kraje, kjer je najbolj primerna okolica za potrebne prizore v dotični igri. Temu pravijo "igra na lokaciji". Drug razvoj v filmskem svetu, katerega pa se je dandanašnja kinematografična umetnost že precej osvojila, je bila navada izdelovati takozvane "type" slike. Neka družba je, na primer, imela velik uspeh s kakim filmom o vojni; takoj so druge družbe začele izdelovati vojne filme. "Miracle Man" je bil uspešen film, ki se je bavil z vero, takoj smo imeli celo vrsto verskih filmov. Potem je prišla vrsta "vamp" slik, katerih junakinja je bila krasna, ali sebična sirenica. To opije posnemanje pa je ob koncu vojne precej ponehalo.

Med tem se je razvil takozvani "newsreel", filmski posnetek najnovejših važnejših dogodkov. Dandanes vse večje družbe imajo v svoji službi veliko število "cameramen" po vsem svetu, ki so vedno na licu mesta, ko se kaj važnega godi. Važnost tega časnikarskega kinematografa za pravilno pojmovanje sodobnega sveta in bodočih zgodovinarjev je velika.

Vsi ti filmi ostanejo ohranjeni v arhivih. Tega poprej ni bilo. Kaj bi mi danes dali, da bi mogli videti s svojimi očmi, kar se je zgodilo pred enim ali več stoletji?

Po vojni je v kinematografiji opaziti tedene proti realizmu in opisovanju vsakdanjega življenja, dočim imamo manj kostumiranih, in zgodovinskih slik. Iz kratkih komedij, ne le kot nameček k dramskemu filmu, ampak kot glavna točka programa.

Velikanska popularnost kinematografa je dandanes, najbolj razvidna iz dejstva, da občinstvo širom Združenih Držav plačuje vsak dan čez dva milijona dolarjev za vstopnine v kinematografična gledališča. Število gledalcev pa tekom enega tedna znaša približno toliko, kot je polovica vsega prebivalstva Zdr. Držav. Čez 300,000 ljudi dobiva svoj zaslužek od kinematografa.

Vsako leto se producira čez 750 filmskih iger popolne dolžine, da ne omenjamo krajših filmov.

Z razvojem kinematografa kot najbolj demokratične oblike gledališke zabave v dosedanj zgodovini človeštva se je uveljavila raba kinematografa tudi za druge svrhe. Tekom minolih petih let je kinematograf postal eden izmed največjih vzgojalnih činiteljev v državi. Filmi se razkazujejo v cerkvah, solah in tovarnah v svrhu pouka. Potom filma more delavci dobiti najboljši pojem o rabi strojev in nevarnosti nevarnosti. Kirurške operacije se predčujejo potom filma. Za nazorni poduk v raznih znanstvenih strokah ga ni boljše sredstvo kot film.

Aeroplani, opremljeni s kinematografično kamero, se rabijo za napravljanje map, ki so bolj zanesljive kot vse prejšnje mape. In kak bo še razvoj kinematografa, nihče ne more reči. Tehnika vedno napreduje in vsak dan nam razodeva nove čudeže.

Esperantovski hrast.

Te dni se je vršil v Gdansk esperantovski kongres. Pri tej priliki so vsadili udeleženci v Zoppotu "esperantovski hrast". Da je bila stvar tem bolj slovesna, so prišli zunanji gosti v narodnih nošah. Vsak od njih je prinesel iz svoje daljine domovine pest prsti.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

English-Slovene Reader

Sestavil dr. F. J. KERN

CENA s poštnino SAMO \$3.—

Knjiga vsebuje začetne nauke o izgovarjavi angleških besed; vaje za učence angleščine; berila in članke s slikami ter kratek angleško slovenski in slovensko angleški besednjak (4000 besed).

Naročila pošljite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

